

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541

Opinion on Learning and Teaching in Basic Agricultural Subjects of Secondary
School Students at Suksasongkroabangkroiy School Nonthaturi Province, 1998.

โดย

นายจิรยุทธ แซ่ม้า

รฟ.

๙ ๓๑๘ ๙

๒๕๔๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....**33151**

วัน, เดือน, ปี**15 ก.ค. 2542**

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2541

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541

Opinion on Learning and Teaching in Basic Agricultural Subjects of Secondary
School Students at Suksasongkroabangkroiy School Nonthaburi Province, 1998.

ชื่อ-สกุล นายจิรยุทธ แซ่ม้า

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์อำนาจ ขวัญเมือง

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียน
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการสอนวิชางานเกษตรพื้น
ฐานและเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานให้แก่โรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย โดยมีการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านต่าง ๆ คือ ด้าน
อาจารย์ผู้สอน ด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี ด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และความรู้ที่ควรได้รับ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 267 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ผู้วิจัยได้
ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม จากคณะครุ-
ศาสตร์อุตสาหกรรม และดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตัวเอง จากนั้นนำมาตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ และแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สูตรหาค่าร้อยละ ผลวิเคราะห์ข้อมูล
กล่าวไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสมบูรณ์ และแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สูตรหาค่าร้อยละ ผลวิเคราะห์ข้อมูลกล่าวไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถาม จำนวน 267 คน เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย ส่วนใหญ่อายุ 14 – 15 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความสนใจงานเกษตรด้านพืช แหล่งความรู้ที่ได้รับคือ โรงเรียน และบิดามารดามีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน และข้อเสนอแนะของนักเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านอาจารย์ผู้สอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี นักเรียนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาไม่ส่งเสริมแนะนำให้ นักเรียนเห็นถึงประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.82 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.69 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านการวัดผลและการประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ควรมีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียนอยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.57 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นำไปใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.44 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านความรู้ที่ควรได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนและอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.67

ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า นักเรียนได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

ข้อเสนอแนะด้านอาจารย์ผู้สอนนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรให้ความสนใจต่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ความสนใจในการแนะนำความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรและให้คำปรึกษาให้นักเรียนมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและควรเป็นคนที่มีความเห็นอกเห็นใจ ควรมีความเข้มงวดมาก ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาสอนและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎีนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรบอกจุดประสงค์ที่จะสอนให้ชัดเจนและอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนสอน ควรอธิบายหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟังมากขึ้น ควรมีการทำเอกสารเกี่ยวกับการสอนแจกให้นักเรียน ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและเป็นเนื้อหาที่ใหม่ ควรมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟัง ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัตินักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรอธิบายให้นักเรียนฟังก่อนปฏิบัติทุกครั้ง ควรมีการสาธิตให้นักเรียนได้ดูก่อนที่จะให้ปฏิบัติ ควรให้โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติด้วยตนเองให้มากและได้ปฏิบัติกันทุกคน ควรหาอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ควรมีการทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้นักเรียนจะได้รู้และเห็นของจริง ข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีความยุติธรรมในเรื่องของการมอบหมายงานและการให้คะแนน ควรมีการชี้แจงข้อผิดพลาดของนักเรียนให้นักเรียนได้รับรู้ ควรมีการตรวจงาน การบ้าน ของนักเรียนทุกครั้งให้นักเรียนส่ง ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ควรมีการแนะนำให้นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์และผลของการเรียนวิชางานเกษตรให้นักเรียนได้เข้าใจมากขึ้น ข้อเสนอแนะด้านความรู้ที่ควรได้รับนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเสริมความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การคัดเลือกพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ การดูแลรักษา และความรู้เกี่ยวกับปศุสัตว์ ควรมีการแนะนำความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ควรมีการแนะนำเอาพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจที่สามารถใช้ประกอบอาชีพในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันให้กับนักเรียนบ้าง

กิตติกรรมประกาศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541 สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ หลายฝ่ายดังนี้ อาจารย์อำนวยการ ขวัญเมือง และอาจารย์ราตรี ไชยคำกา อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและสละเวลาอันมีค่าช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปัญหาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อาจารย์สาธิต์ เข็มมิ ที่ช่วยในการรวบรวมแบบสอบถาม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวมาในที่นี้ที่มีส่วนช่วยเหลือให้การดำเนินการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้จัดทำปัญหาพิเศษจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นายจิรยุทธ แซ่ม้า

ตุลาคม 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	1
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น.....	4
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
3.1 ประชากร.....	16
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	16
3.3 วิธีการ.....	16
4. ผลการวิจัยและวิจารณ์.....	19
4.1 ผลการวิจัย.....	19
4.2 วิจารณ์.....	33
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	35
5.1 สรุป.....	35
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	37
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก.....	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนนักแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน.....	18
2. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามเพศ.....	18
3. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอายุ.....	20
4. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามการนับถือศาสนา.....	20
5. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามภูมิภาค.....	21
6. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	21
7. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามความสนใจงานเกษตรด้านต่าง ๆ.....	22
8. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามแหล่งความรู้ที่ได้รับ.....	22
9. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา.....	23
10. แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของมารดา.....	24
11. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านอาจารย์ผู้สอน.....	25
12. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาค ทฤษฎี.....	26
13. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาค ปฏิบัติ.....	28
14. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านการ วัดผลและ ประเมินผล.....	29
15. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์.....	30
16. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านความรู้ที่ควรได้รับ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศไทยปัจจุบันกำลังเผชิญกับภาวะที่ซบเซาควบคู่ไป กับภาวะเงินเฟ้อ (Stagflation) อย่างรุนแรง ธุรกิจหลายประเภท เช่น อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจโฆษณา สื่อสารมวลชน และบริษัทต่าง ๆ ต้องทยอยปิดกิจการ ลดขนาด เลิกจ้างพนักงาน เพราะขาดสภาพคล่อง ดันทุนการผลิตสูง ขอดขายตก (วิทยากร เชิงกุล, 2540 : 8-9) ทำให้คนที่ดองงานหลายล้านคนต้องเดินทางกลับสู่ชนบท ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าภาคเกษตรกรรมจะเป็นด่านสุดท้ายที่รองรับได้ ฉะนั้นภาคเกษตรกรรมต้องมีความตั้งใจที่จะรับปัญหา เพราะการเกษตรจะเป็นสิ่งที่สร้างภูมิคุ้มกันให้กับทั้งเศรษฐกิจและการเมืองในอนาคต แต่ปัจจุบันโครงสร้างทางการเกษตรกำลังเดินไปในทางที่ผิด เพราะการแพร่หลายทางการเกษตรเชิงพาณิชย์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพแล้วยังก่อให้เกิดการรวมศูนย์ของอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมือง ทำให้เกิดความล้มเหลวของการเกษตร ฉะนั้นในภาวะที่เป็นอยู่เราต้องเห็นชัดเจนว่าเราอยู่ในสถานะไหน มีเงื่อนไขปัจจัยอะไรเป็นของตัวเอง สิ่งเหล่านี้คือกุญแจที่จะไขเข้าไปสู่ความมั่นคงทางการเกษตรและคำนึงถึงสิทธิของชาวไร่ชาวนา (ทิพย์วรรณ, 2539-2540 : 30) ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เกษตรกรถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะสามารถทำให้เกษตรกรมีความรู้ มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และเศรษฐกิจของประเทศให้เข้มแข็ง ซึ่งในการที่จะทำให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสามารถทำได้เลยทีเดียว เพราะฉะนั้นจะต้องมีการปลูกฝัง สร้างทัศนคติที่ดีให้ได้ก่อน โดยเฉพาะเยาวชนให้ได้มีการศึกษา สามารถมองดูทางที่จะเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนในระดับต้น

วิชางานเกษตรพื้นฐานเป็นวิชาหนึ่งที่ได้มีการพิจารณาให้บรรจุไว้ในหลักสูตรของการเรียนการสอนทุกระดับชั้นของการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังสร้างเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตรพร้อมที่จะนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมที่จะเป็นแกนนำหรือเป็นเกษตรกรตัวอย่างที่ดีหรือทำหน้าที่เกี่ยวกับอาชีพทางการเกษตรในอนาคตที่ดีมีคุณภาพและเป็นบุคลากรที่สำคัญใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่จะพัฒนาอาชีพทางการเกษตรให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศ ซึ่งในหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดวิชา งานเกษตรพื้นฐานไว้เป็นวิชาบังคับอยู่ในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ สามารถค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเองที่จะเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามกระบวนการทำงานและรู้จักปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมในการเลือกอาชีพต่อไป

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย เป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ประจำเขตการศึกษาที่ 1 เปิดทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาแบบสหศึกษาประเภทประจำ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์แรกเริ่มของการจัดตั้งโรงเรียนแตกต่างจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งอื่น ๆ เพราะเป็นโรงเรียนที่รับเฉพาะเด็กชาวเรือที่แร้วอนขาดโอกาสศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากต้องติดตามบิดามารดาไปประกอบอาชีพในการรับจ้างบรรทุกสินค้าทางเรือ หรือรับจ้างลากจูงในลำน้ำเจ้าพระยาซึ่งอยู่ไม่เป็นที่แน่นอน แต่ในปัจจุบันชาวเรือลดน้อยลง โรงเรียนจึงได้เปิดรับเด็กขาดโอกาสอื่นๆ เข้าเรียนด้วยได้แก่ เด็กชาวเขา เด็กกำพร้า เด็กยากจน บุตรกรรมกรก่อสร้าง และนักเรียนใน โครงการพัฒนาชีวิต ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลทำให้ผู้วิจัยมองเห็นเป็นแนวทางว่าการทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อที่จะนำผลจากการวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ เสนอเป็นแนวทางในการพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐาน ให้แก่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เท่านั้น โดยกลุ่มนักเรียนที่ใช้ศึกษานี้ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนนักเรียน	93	คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนนักเรียน	77	คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน	97	คน
รวมนักเรียนทั้งหมดจำนวน	267	คน

คำนิยามศัพท์

“นักเรียน” หมายถึงนักเรียนทั้งชายและหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

“โรงเรียน” หมายถึงโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยซึ่งสังกัดอยู่กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

“การเรียนการสอน” หมายถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในด้านการเกษตรของครูเกษตรให้กับนักเรียน

“วิชางานเกษตรพื้นฐาน” หมายถึงวิชาบังคับที่อยู่ในกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพของหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

“ความคิดเห็น” หมายถึงความรู้สึกร่วมตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี

“ข้อเสนอแนะ” หมายถึงข้อเสนอแนะในด้านของความรู้สึกร่วมของนักเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี

2. ได้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร
ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.1 หลักการของหลักสูตร

คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533 : 1) ได้
กล่าวหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของ
ตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และประชาชาติ

2.1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมี
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถเลือกหาแนวทางที่
เหมาะสมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองในฐานะที่เป็นพลเมืองดี
ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะ
เพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบอาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการ
ปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีพโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อ
สังคม (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533 : 1)

การจัดการศึกษาคู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง,
2533 : 3) ได้กล่าวจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญ และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่อผู้เฝ้าเห็นหน้าเบ้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาอาชีพ มีนิสัยรักการทำงานและมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

2.1.3 โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6	หน่วยการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียน ได้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย

ภาษาไทย

ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ

พลานามัย

ศิลปศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อื่น ๆ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

หมายเหตุ ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ให้เลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาในกลุ่ม วิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี

2.1.4 การเรียนการสอนในหมวดเกษตร

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533 : 99-101) ได้จัดวิชางานเกษตรพื้นฐานอยู่ในหมวดวิชาบังคับเลือก โดยอยู่ในวิชาเลือกเสรี กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

จุดประสงค์หลักของกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ คือ

1. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น เกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อให้ปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน
3. เพื่อให้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน
4. เพื่อให้วิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวัน
5. เพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงาน และสามารถพึ่งตนเองได้
6. เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

วิชางานเกษตรพื้นฐาน (ง 014)

เป็นวิชาที่จัดอยู่ในหมวดวิชาบังคับเลือก โดยมีเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียนมีหน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของดิน การเตรียมดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำที่ใช้ในการเกษตร ปุ๋ยและคุณสมบัติของปุ๋ย การคัดเลือกพันธุ์พืช ชนิด ประเภท และพันธุ์สัตว์ในท้องถิ่น การให้อาหาร การเลือกใช้ การเก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือการเกษตร วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ให้อาหาร บำรุงรักษาป้องกันโรคและใช้ประโยชน์จากผลผลิตตามหลักวิชาการเกษตรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรเบื้องต้นที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน สามารถปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และเป็นประโยชน์กับครอบครัว มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จุดมุ่งหมายของวิชา งานเกษตรพื้นฐาน (ง 014)

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
2. สามารถปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ
3. สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
4. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษา ป้องกันโรคทั้งพืชและสัตว์
5. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน
6. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบำรุงรักษาเครื่องมือการเกษตร
7. เพื่อฝึกนิสัยให้มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน และความซื่อสัตย์
8. เพื่อให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 หลักและวิธีการสอน

กระบวนการสำคัญที่ต่อเนื่องกับหลักสูตร คือ วิธีการสอน ดังที่ สุกนิษฐ์ วัฒนชาคก (2520 : 86) กล่าวว่า วิธีการสอนใหม่ ๆ เป็นการแสดงถึงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและแสดงถึงผลงานทางการวิจัยค้นคว้าว่าวิธีการสอนไม่หยุดยั้ง ไม่สะกดเพียงเท่านั้น แต่กำลังพัฒนาออกไปให้ทันสมัย ทันกับความก้าวหน้าของโลก นอกจากนี้ยังได้กล่าวอีกว่า การสอนที่ทำให้เกิดความรู้ มีวิธีการสอน 2 วิธีคือ

1. สอนให้หาแหล่งที่สามารถให้ความรู้นั้น โดยตรงจากสิ่งต่าง ๆ เช่น ตำรา รูปภาพ แผนภูมิ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน เป็นต้น
2. ให้ค้นคว้าหาเหตุผลด้วยตนเอง โดยการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มาพิจารณาและสรุปผลข้อมูล ซึ่งเรียกวิธีการสอนนี้ว่า วิธีการสอนทางวิทยาศาสตร์

อย่างไรก็ตาม สุมิตร คุณากร (2530 : 128) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของการศึกษาระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู จึงควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานของครูเกณฑ์ให้ดีขึ้น โดยการอบรมอย่างสม่ำเสมอหรือให้โอกาสแก่ครูเกณฑ์ได้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในระดับที่สูงต่อไป นอกจากนี้การวัดผลและการประเมินผลก็นับว่ามีความสำคัญมากในการเรียนการสอน ซึ่งเครื่องมือของการวัดผลอย่างหนึ่งก็คือ ข้อสอบที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดย วิเชียร เกตุสิงห์ (2529 : 30) กล่าวว่า ข้อสอบเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการวัดความเจริญงอกงามของผู้เรียน และประสิทธิภาพของการสอน ข้อสอบเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีอย่างหนึ่งของชีวิตนักเรียน ดังนั้นการออกข้อสอบจะต้องมีความคุ้นเคยกับเด็กด้วย เช่น การออกข้อสอบแบบอัตนัยไม่เหมาะสม คือผู้ออกข้อสอบไม่เป็น เพราะผู้ออกข้อสอบเข้าใจง่าย ๆ ว่าการเขียนข้อสอบก็คือ การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบโดยไม่ได้ออกข้อสอบที่ต่าง ๆ ของการออกข้อสอบที่จะทำให้ข้อสอบมีคุณภาพขึ้นเลย เพราะฉะนั้นการออกข้อสอบให้มีคุณภาพจึงถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมาก

2.1.6 คุณลักษณะของครูที่ดี

โกสินทร์ รังสยามพันธ์ (2530 : 45) ได้อ้างถึงพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในรัชกาลปัจจุบันที่ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2522 ที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของครู ซึ่งมีเนื้อความ 3 ประการดังนี้

“ความเป็นครูนั้นประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่มีคุณค่าสูงหลายอย่าง อย่างหนึ่งได้แก่ปัญญา คือความรู้ที่ดี ประกอบด้วยหลักวิชาอันถูกต้อง ที่แน่นแฟ้นกระจำแจ้งในใจ รวมทั้งความฉลาดที่พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนกิจที่จะทำ คำที่จะพูด ทุกอย่างได้โดยถูกต้องด้วยเหตุผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างหนึ่งได้แก่ ความดี คือความสุจริต ความเมตตากรุณาเห็นใจ และปรารถนาดีต่อผู้อื่นโดยเสมอหน้า อีกอย่างหนึ่งได้แก่ ความสามารถที่จะเพื่อแผ่และถ่ายทอดความรู้ ความดีของตนไปยังผู้อื่นอย่างได้ผล ความเป็นครูมีอยู่แล้วย่อมฉายออกให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ด้วย ผู้ที่มีความเป็นครูสมบูรณ์อยู่ในตัวนอกจากจะมีความดีด้วยตัวเองแล้ว ยังจะต้องช่วยให้ทุกคนที่มีโอกาสเข้ามาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบรรลุถึงความดีความเจริญไปด้วย”

เนื้อความของครูที่ดี 3 ประการตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรูปของศัพท์ทางวิชาการ

1. พุทธิสมบัติ หมายถึง การมีปัญญา มีความรู้ดี
2. จริยสมบัติ หมายถึง การมีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม
3. สมรรถนสมบัติ หมายถึง การมีความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่

เฉลียวและคณะ(2525 : 11) ได้กล่าวถึงครูที่ดีไว้ 6 ประการคือ

1. บุคลิกภาพดี คือ รูปร่างหน้าตาหมคจด แต่งกายสะอาด เรียบร้อย พุดจาถูกต้อง ชัดเจน และปรับตัวดี
2. จัดห้องเรียนดี คือ ถูกหลักวิชา มีบรรยากาศดี ถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทสะดวกและใช้อุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์
3. มีสัมพันธ์กับเด็กดี คือ ใช้จิตวิทยาให้เกิดประโยชน์ใกล้ชิดกับนักเรียน ทำให้อบอุ่นใจเป็นที่พึ่งแก่ศิษย์ได้
4. สอนดี คือ เตรียมการสม่ำเสมอ ทำโครงการสอน สอนตรงหลักสูตร สอนได้ถูกต้อง
5. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีจรรยาบรรณ และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู
6. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง คือ ติดต่อใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อรู้ความเป็นไปของเด็กที่บ้าน เพื่อผลการศึกษา และความเจริญของโรงเรียน

ส่วนธนู แสงศักดิ์ (ได้อ้างถึงเฉลียว และคณะ, 2520 : 9) มีความเห็นว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นมี 5 ประการคือ

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี ครูต้องสนใจ เอาใจใส่ปัญหาของนักเรียนดี คอยตอบปัญหา แนะนำไม่แสดงอารมณ์รุนแรง รู้จักระงับอารมณ์ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา อดทน วางตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหมาะสมไม่สนิทสนมเกินไป รู้จักชมเชย เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอน และตัดสินความดีงามของเด็กนักเรียนด้วยเหตุผล

2. มีความรู้ในอาชีพครู มีส่วนช่วยแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเสมอ รับฟังคำแนะนำปรับปรุงตนเองเสมอ ทนสมัยต่อ ความรู้และกิจกรรมของครู เห็นว่าวิชาชีพครูดี สอนไม่มอมกุ่มี ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการสอน
3. มีจรรยาครู ไม่แพร่ข่าวลือ ชื่อศักดิ์ต่ออาชีพ ไม่ขโมยผลงานของคนอื่น ไม่ให้ร้ายผู้อื่นมีมรรยาทในการติดต่อราชการตามลำดับสายงาน ไม่อ้างอิงศาสนาทำให้ศาสนาอื่นเสียหาย ปรับปรุงตัวเองเสมอ รักษาความลับของนักเรียน ไม่โฆษณาชวนเชื่อ ไม่นำผู้อื่นมา นินทาให้นักเรียนฟัง ไม่เรียกร้องเงินเดือนเพื่อตัวเอง ไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวในทางราชการ และปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้กับราชการอย่างเคร่งครัด
4. มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีความซื่อตรง สติปัญญาดี เชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดริเริ่ม กระตือรือร้นรู้จักผ่อนหนักเป็นเบา คิดปรับปรุงโรงเรียน มีน้ำใจจริง สุภาพอ่อนโยน สุภาพดี พุดจาซัดเจน ไม่ตะโกน ตรงต่อเวลาในกฎระเบียบและปฏิบัติโดยเคร่งครัด
5. มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ดัดผมเรียบร้อย สุภาพ โทนหนวดเคราเรียบร้อย เสื้อผ้าสะอาด แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่สูบบุหรี่หรือเคี้ยวหมากฝรั่งระหว่างสอน แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับความเป็นครู

ซาโรซ แพงยัง (อ้างถึง โกสินทร์, 2532 : 46) ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ดีไว้ 5 ด้านคือ

1. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี
2. สามารถอบรมแนะนำและการปกครองนักเรียนได้เป็นอย่างดี
3. สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
4. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี
5. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ โดยรู้จักเพิ่มพูนความรู้ ส่งเสริมตัวเองให้ก้าวหน้าในทางวิชาการศึกษาอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังย้ำว่า “ครูที่ดีจะต้องมีทั้งความรู้ ด้านน้ำใจ และด้านสมรรถภาพประกอบกัน”

นพคุณ ศิริวรรณ (อ้างในหลักอาชีวศึกษาเกษตร 1, 2532 : 154) ได้กล่าวว่า บุคลิกครูเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้ครูสามารถสอนได้ดีประทับใจนักเรียน ซึ่งได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู มีอยู่มากแต่จะขอยกการศึกษาของ Witty (1948 : 204) ซึ่งได้ศึกษาสอบถามนักเรียนตั้งแต่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึงระดับมัธยมศึกษา (คือระดับ ปวช.) ว่าพวกเขาชอบครูที่มีลักษณะ
อย่างไรมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาปรากฏเรียงตามลำดับดังนี้

ลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ

1. ให้ความร่วมมือและเป็นประชาธิปไตย
2. มีความเมตตากรุณาต่อทุกคน
3. อุดม เข้มแข็ง สุขุม
4. มีความกระตือรือร้นสนใจ
5. มีรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่ดี
6. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง
7. มีอารมณ์ขัน
8. มีอารมณ์มั่นคงและพฤติกรรมมั่นคง
9. มีความสนใจในปัญหาของการเรียน
10. มีความยืดหยุ่นในด้านการสอน
11. ให้การยอมรับคือให้เกียรติผู้อื่น
12. มีความชำนาญชำนาญในการสอนเป็นพิเศษในวิชาเฉพาะ

ในการศึกษาดังกล่าว Witty ได้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ครูที่ตนไม่ปรารถนานั้น
เป็นอย่างไร ซึ่งผลของการสำรวจศึกษามีดังนี้

ลักษณะของครูที่นักเรียนไม่พึงปรารถนา

1. ชอบอารมณ์เสียและขาดความอดทน
2. ไม่ยุติธรรมและชอบลำเอียง
3. ไม่ช่วยเหลือนักเรียน
4. เรียกร้องในสิ่งที่ปราศจากเหตุผล
5. มีแนวโน้มค่อนข้างมู่ทะลุและไม่เป็นมิตร
6. ชอบบู้กรร โขกและพูดจาเขาะเขี้ยดากดาง
7. รูปร่างหน้าตาไม่ดี
8. ไม่อดทน และไม่ยืดหยุ่น
9. ชอบพูดจาเพื่อเจ้า
10. ชอบพูดจาดูถูกนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. หยิ่งยะโส ยกคนข่มท่าน และอวดดี
12. ไม่มีอารมณ์ขันเลย

2.1.7 ลักษณะของครูเกษศรที่ดี

ครูเกษศรที่ดี นอกจากจะต้องมีลักษณะที่ดีแล้ว ยังต้องรู้จักเสียสละเวลาในการปฏิบัติงาน นอกเหนือเวลาราชการหรือต้องทำงานล่วงเวลาอีกด้วย เพราะพืชและสัตว์นั้น ไม่ได้ต้องการอาหาร หรือน้ำเฉพาะเวลาราชการเท่านั้น คุณลักษณะของครูเกษศรที่ดีนั้น รมณีษ์ อภาภิรม (2532 : 75-78) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะที่ดีนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ด้านความรู้ในวิชาชีพเกษตร ควรมีความสามารถ

- มีความรอบรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาชีพที่สอน
- ศึกษาค้นคว้าเสมอ
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีประสบการณ์
- มีความสามารถเป็นที่ปรึกษา

2. ด้านความสามารถถ่ายทอดความรู้หรือการสอน

- มีความรักและทัศนคติต่อวิชาชีพครู
- มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องการสอนวิชาชีพเกษตร
- มีความสามารถในการเตรียมการสอนได้เป็นอย่างดี
- สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน
- สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำเพื่อเพิ่มความสนใจและความจำ
- สามารถวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมาย พูดชัดเจน มีการเน้นหนักเบา

นอกจากนั้นสิ่งที่ครูต้องปฏิบัติ คือการวางแผนการสอน ดำเนินการสอน ให้คำปรึกษา แนะนำ มีการประเมินผลการสอน ตลอดจนการจัดงานกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาชีพ กิจกรรมทั่วไปของโรงเรียนและการประชาสัมพันธ์ ส่วนคุณลักษณะของครูเกษศรในเรื่องความรู้ ความสามารถด้านการสอนวิชาเกษตรนั้นมีขั้นตอนการสอน โดยเริ่มตั้งแต่วิชาการสอน การออกฝึกสอน ก่อนออกเป็นครูเกษศร มีแผนการสอนในวิชาที่สอนและเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี ต้องมีวิธีสอนและจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน สามารถตอบปัญหาอย่างมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการและเหตุผล สามารถควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนขั้นสุดท้าย คือ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่สอน เพื่อนำมาปรับปรุงการสอน และติดตามผลการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอยู่เสมอ (บุญธรรม จิตอนันต์, 2527 : 8)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีรัชย์ เจริญกิตติศัพท์ (2538 : 33) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมืองปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่านักเรียนมีความมั่นใจที่จะสามารถนำเอาความรู้วิชาเกษตรที่เรียนไปปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ความเข้าใจ ความสนใจนำความรู้ที่ได้ไปศึกษาเพิ่มเติม และนำปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาเกษตรไปปรึกษาอาจารย์น้อยที่สุดตามลำดับ

วิธีสอนของอาจารย์ พบว่าใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นประจํามากที่สุด รองลงมา คือ สอนให้นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเอง โดยวิธีแบ่งกลุ่มให้นักเรียนและอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ ใช้วิธีสาธิตกำหนดกิจกรรมหรือโครงการให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล สอนโดยการค้นคว้าจากเอกสาร พาไปทัศนศึกษาต่างจังหวัด ทัศนศึกษาบริเวณใกล้เคียง ใช้วีดิทัศน์ สไลด์และแผ่นใสประกอบการสอนตามลำดับ

ศักดิ์พงษ์ หอมหวล (2529 : 40) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรในระดับประถมศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ครูผู้ที่ไม่เคยสอนและไม่ได้สอนวิชางานเกษตรอยู่ในปัจจุบันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ได้ให้ความคิดเห็นในการวิจัยอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย โดยข้อคิดเห็นที่ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ เห็นว่าในโรงเรียนประถมศึกษาควรมีครูที่จบการศึกษาด้านการเกษตรโดยตรงอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน และข้อคิดเห็นที่ครูเห็นด้วยนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ เห็นว่า การจัดให้นักเรียนได้จัดป้าขนิทรรสการเกี่ยวกับการเกษตร ในโรงเรียนอยู่เสมอ ตามลำดับ

มัสลิน แก้วสุวรรณ (2537 : 42) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจความคิดเห็นภาวะความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการด้านการเรียนการสอน นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบการบรรยายและให้ปฏิบัติจริง รองลงมาเป็นการบรรยายประกอบการสาธิตให้ดู นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าการสอนในปัจจุบันคืออยู่แล้ว และต้องการเรียนด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ เพราะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถนำไปขยายพันธุ์พืชได้ นอกจากนั้นยังต้องการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนต้องการมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตร เช่น ชุมชมเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย และนักเรียนยังต้องการให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายอีกด้วยรวมทั้งต้องการให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ นิทรรศการ การสาธิตเฉพาะอย่าง รวมทั้งต้องการให้มีการใช้สื่อการสอนเพิ่มขึ้น เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ และอื่น ๆ และมีความต้องการครูเกษตรด้านพืชศาสตร์ สัตว์ศาสตร์ และประมงเพิ่มขึ้นอีกด้วย นักเรียนส่วนหนึ่งมีข้อเสนอแนะให้ครูวิชาพื้นฐานอาชีพเกษตร ได้มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีสอนโดย ควรมีการสาธิตให้ดู ใช้สื่อการสอน เช่น สไลด์ เป็นต้น

สุภาพ มณีรัตน์ (2525 : 25) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเข็ญน่องอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า วิชาเกษตรกรรมที่จัดให้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นมีความเหมาะสมและเห็นด้วยต่อการเรียนโดยการกระทำจริง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่จะชอบเรียนวิชาเกษตรกรรม และได้รับความรู้จากการเรียนการสอนปานกลาง ความคิดเห็นของนักเรียนที่เกี่ยวกับอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความสามารถในการสอนมาก มีความสนใจต่อการเกษตรปานกลาง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความตรงต่อเวลาในระดับปานกลาง จำนวนอาจารย์มีน้อย การสนับสนุนของอาจารย์หมวดอื่น ๆ ให้การสนับสนุนการเกษตรน้อย สภาพการเรียนการสอนส่วนใหญ่ นักเรียนเห็นว่าสภาพของห้องเรียนที่ใช้เรียนวิชาเกษตรกรรมยังไม่เหมาะสม ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการเกษตร สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ หนังสือ ตำราการเกษตรในห้องสมุดมีน้อย ความต้องการในการเรียนต่อ นักเรียนต้องการจะเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิชาเกษตรกรรมปานกลาง และส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเป็นสมาชิก ชกท. วิธีสอนนักเรียนต้องการเรียนรู้ด้วยปฏิบัติจริงให้มาก ๆ และเรียนภาคทฤษฎีให้น้อยลง พร้อมทั้งยังต้องการให้มีการสาธิตให้ดูก่อนการปฏิบัติ นอกจากนั้นการบรรยาย บอกรวด ทักสนศึกษาออกสถานที่ การฉายภาพยนตร์ ต้องการในระดับปานกลาง

ฉัตรชัย ณะสมบัติ (2535 : 42) ได้ทำการวิจัยเรื่องครูเกษตร ในอุดมคติของนักเรียนวิทยาลัยเกษตรกรรมบุรีรัมย์ พบว่า ครูเกษตรควรมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ ควรมีการวางแผนและเตรียมการสอน ควรมีสุนัขพาเดินทั้งทางร่างกายและจิตใจ และมีความซื่อสัตย์สุจริต

วิเชียร ชัยโย (2530 : ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร โรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่านัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาเลือกเกษตร คือ การช่วยหารายได้ ได้ปฏิบัติจริง ช่วยให้อุทิศและสนใจเรียนวิชาเกษตรมากขึ้น ส่วนวิธีการสอนนั้น สอนดีในระดับปานกลาง

ทิพย์วรรณ สมะพันธุ์ (2525 : 162) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9 พบว่าครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่สอนนักเรียนด้วยวิธีบรรยายแล้วให้นักเรียนจด วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตจะเป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนสนใจมากยิ่งขึ้น และโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ขาดงบประมาณ สถานที่ฝึกงานภาคปฏิบัติอาคารเรียน และครู - อาจารย์ เกษตร

สุมาลี กุลประดิษฐ์ (อ้างในชวนพิศ, 2526 : 36) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7 ซึ่งมีผลการวิจัยโดยสรุป คือ

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการงานและอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียนได้ตามความพร้อมของโรงเรียน
2. การจัดการสอน การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แยกออกเป็นวิชาแกนเกษตร และอาชีพเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ต่างกัน
3. ครู-อาจารย์เกษตร มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรยังไม่ดี และส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์น้อย
4. ความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลาที่กำหนดไม่ดีพอ
5. ขาดครู-อาจารย์เกษตร และครู-อาจารย์เกษตรต้องรับผิดชอบในการสอนนักเรียนเป็นจำนวนมาก และยังคงสอนวิชาอื่นด้วย
6. ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนส่วนมาก เป็นปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน จำนวนครู- อาจารย์ วิธีการสอนและอื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนทั้งชายและหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีที่กำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2541 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวนนักเรียน	93 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวนนักเรียน	77 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวนนักเรียน	97 คน
รวมนักเรียนทั้งหมด	จำนวน	267 คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนี้มีจำนวนประชากรไม่มาก โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย มีจำนวนทั้งหมด 267 คน ดังนั้นผู้วิจัยมีความต้องการที่จะใช้จำนวนประชากรทั้งหมด จึงไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3 วิธีการ

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด (CLOSE-FORM) และแบบปลายเปิด (OPEN-FORM)

3.3.2 แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา ความสนใจงานเกษตร แหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุด อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา

ตอนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ซึ่งแบบสอบถามแบบประเมินค่า ในแต่ละข้อจะมีระดับคะแนน คือ 1, 2, 3, 4, 5 โดยคะแนนแต่ละระดับจะมีเกณฑ์ประเมินดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ผู้จัดทำเห็นว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คะแนน 1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่น้อยที่สุด
คะแนน 2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่น้อย
คะแนน 3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่ปานกลาง
คะแนน 4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มาก
คะแนน 5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด

โดยในแต่ละหัวข้อจะมีข้อเสนอแนะต่อท้าย เพื่อให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อ
 เสนอแนะนั้นขึ้นมาปรับปรุงหัวข้อแต่ละอย่างได้ถูกต้อง

3.3.3 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการวิจัย
2. กำหนดประเด็นสำคัญและขอบเขตของคำถามที่จะใช้ถาม
3. ทำการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลักษณะของแบบสอบถาม
 ตอนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐาน
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บาง-
 กรวย โดยตอนที่ 2 นี้ ในแต่ละหัวข้อจะมีข้อเสนอแนะต่อท้ายของ
 แต่ละหัวข้อ เป็นแบบปลายเปิดให้นักเรียนได้เสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปทดลอง
 ใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง และทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3.3.4 การทดลองใช้แบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้กับ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 ของโรงเรียนเศรษฐบุครบำเพ็ญ จำนวน
 15 คน
2. การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยเลือกใช้สูตร
 สัมประสิทธิ์แอลฟา (COEFFICIENT ALPHA) มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตรสัมประสิทธิ์ } \alpha \text{ คือ } \alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยกำหนดให้	K = จำนวนแบบสอบถาม
	S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือ กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (STANDARD DEVIATION) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

3.3.5 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคือ

ผู้วิจัยได้ทำการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อขอทำหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตอบแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2541 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 267 ชุด และได้รับแบบสอบถามคืนวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2541 ได้รับคืนจำนวน 267 ชุด คิดเป็นร้อยละ แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน

ระดับชั้น	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน	เปอร์เซ็นต์ที่ได้รับคืน
ม. 1	93	93	100
ม. 2	77	77	100
ม. 3	97	97	100
รวมทั้งหมด	267	267	100

3.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตร

1. สูตรหาค่าร้อยละ เพื่อต้องการเปรียบเทียบสัดส่วนและค่าเป็นร้อยละ

$$\text{สูตร} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

จากการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้ออกมาแจกแจงหาความถี่ และนำไปวิเคราะห์ โดยใช้สูตรร้อยละ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลกล่าวได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	133	49.81
หญิง	134	50.19
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 50.19 และเป็นเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 49.81

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
12 – 13	111	41.60
14 – 15	131	49.06
16 – 17	24	8.99
18 – 19	1	0.37
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอายุ พบว่า มีอายุระหว่าง 12 – 13 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 อายุ 14 – 15 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 49.06 อายุ 16 - 17 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.99 และอายุ 18 – 19 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามการนับถือศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	244	91.38
คริสต์	19	7.12
อิสลาม	4	1.50
อื่นๆ	-	-
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามการนับถือศาสนา พบว่า นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 91.38 นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.12 และนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	47	17.60
นนทบุรี	44	16.48
ต่างจังหวัด	176	65.92
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 อยู่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 16.48 และภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 65.92

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ชั้น ม.1	93	34.83
ชั้น ม.2	77	28.84
ชั้น ม.3	97	36.33
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 34.83 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 28.84 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 36.33

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามความสนใจงานเกษตรด้านต่าง ๆ

ความสนใจงานเกษตรด้านต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
งานเกษตรด้านพืช	145	54.30
งานเกษตรด้านสัตว์	64	23.97
งานเกษตรด้านอุตสาหกรรมการแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตร	38	14.23
งานเกษตรด้านช่างเกษตร	20	7.49
อื่น ๆ	2	0.74
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามความสนใจงานเกษตรด้านต่าง ๆ พบว่า นักเรียนสนใจงานเกษตรด้านพืช จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 สนใจงานเกษตรด้าน สัตว์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 23.97 สนใจงานเกษตรด้านอุตสาหกรรมการแปรรูปผลิต เกษตร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 สนใจงานเกษตรด้านช่างเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 และสนใจงานเกษตรด้านอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามแหล่งที่ได้ความรู้

แหล่งความรู้	จำนวน	ร้อยละ
จากโรงเรียน	201	75.28
จากหนังสือคู่มือวารสาร เอกสาร ฯลฯ	21	7.87
จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	35	13.11
จากบิดามารดา	10	3.75
จากอื่น ๆ	-	-
รวม	267	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้ พบว่า นักเรียนได้รับความรู้จากโรงเรียน จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 75.28 ได้รับความรู้จากหนังสือ คู่มือวารสาร เอกสาร ฯลฯ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.87 จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.11 และได้รับความรู้จากบิดามารดา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	11	4.12
รัฐวิสาหกิจ	1	0.37
รับจ้าง	143	53.56
เกษตรกร	84	31.46
อื่น ๆ	28	10.49
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา พบว่า บิดามีอาชีพรับราชการ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.12 บิดามีอาชีพทำงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บิดามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 53.56 บิดามีอาชีพเกษตรกร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.46 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.49

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	5	1.87
รัฐวิสาหกิจ	1	0.37
รับจ้าง	139	52.06
เกษตรกรกรรม	96	35.96
อื่นๆ	26	9.74
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของมารดา พบว่า มารดามีอาชีพรับราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 มารดามีอาชีพทำงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 มารดามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 139 คิดเป็นร้อยละ 52.06 มารดามีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35.96 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.74

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐาน จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา งานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2541 ผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตร	3.39	3.75	50.19	29.59	13.11
มีประสบการณ์ในด้านการเกษตร	2.62	6.74	46.82	24.34	19.48
มีความตรงต่อเวลาในการสอน	0.37	3.39	46.07	35.96	14.23
มีความรับผิดชอบในเรื่องการสอน	0.75	6.74	28.10	38.95	25.47
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	9.40	42.32	32.21	16.10
มีการแต่งกายที่เหมาะสม	0.75	10.49	24.34	39.33	25.09
มีการใช้ภาษา น้ำเสียง และคำพูดที่ชัดเจนเหมาะสม	3.74	5.62	32.58	38.58	19.48
มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม	1.12	7.87	31.09	38.58	21.35
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าปรึกษาเมื่อนักเรียน มีปัญหา	3.37	9.36	32.96	29.21	25.10
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	3.00	5.24	23.60	35.96	32.21
มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้ เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	2.25	6.37	31.46	34.83	25.09
มีการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการเรียนการ สอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	1.12	3.37	28.46	38.60	28.46
มีเทคนิควิธีการสอนที่ดีเข้าใจทำให้นักเรียน	1.87	7.12	28.10	43.07	19.85
มีการปรับปรุงเนื้อหาให้นักเรียนทันสมัยอยู่เสมอ	3.00	10.11	27.00	34.08	25.84

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 11 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้าน อาจารย์ผู้สอน พบว่า นักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถด้านการเกษตร มีประสบการณ์ในด้านการเกษตร มีความตรงต่อเวลาในการสอน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.19 46.82 46.07 42.32 และ 32.96 ตามลำดับ และนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ว่าครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการสอนที่ดี เร้าใจ ทำให้นักเรียนน่าเรียน มีการแต่งกายที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบในเรื่องการสอน มีการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการใช้ภาษาน่าสนใจและคำพูดที่ชัดเจนเหมาะสมและมีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 43.07 39.33 38.95 38.60 38.58 38.58 35.96 34.83 และ 34.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี

เนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้อย่างชัดเจน	4.12	5.62	34.50	40.10	15.73
มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้เหมาะสมและชวนให้น่าติดตามเรียน	3.40	9.00	28.10	38.20	21.30
ใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง	4.87	9.36	33.33	27.00	25.47
มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง	10.11	15.36	31.84	22.85	19.85
มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้เหมาะสม	1.90	6.74	32.21	34.08	25.09
มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	3.37	7.87	33.71	25.84	29.21
มีการสอนโดยการบรรยายอย่างเดียว	9.36	12.36	40.82	17.98	19.48
มีการส่งเสริมแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของวิชางานเกษตรพื้นฐานว่าจะสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับงานต่างๆได้	2.25	5.62	14.23	31.09	46.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่สำคัญ	17.23	10.86	33.71	25.09	13.11
มีการศึกษาคุณงานนอกสถานที่	6.37	7.12	36.70	27.72	22.10
มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้สอนเสมอ	8.99	13.11	29.21	31.84	16.90

จากตารางที่ 12 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี พบว่า นักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีการสอนโดยการบรรยายอย่างเดียว มีการศึกษาคุณงานนอกสถานที่ มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่สำคัญ ใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.82 36.70 33.71 33.71 33.33 และ 31.84 ตามลำดับ รองลงมานักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีการกำหนดจุดประสงค์การสอนไว้อย่างชัดเจน มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้เหมาะสมและชวนให้น่าติดตามเรียน มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้เหมาะสม มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้สอนเสมอ คิดเป็นร้อยละ 40.10 38.20 34.08 และ 31.84 ตามลำดับ และนักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับการส่งเสริมแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของงานเกษตรพื้นฐาน ร้อยละ 46.82

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ

เนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้ชัดเจน	2.62	7.87	42.70	28.46	18.35
มีการอธิบายถึงขั้นตอนก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง	1.12	4.50	38.58	23.97	31.84
มีการแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติทุกครั้ง	4.87	19.85	25.09	37.83	12.36
มีการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง	2.62	8.61	31.84	16.85	40.07
นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง	-	4.5	19.48	30.34	45.69
มีวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.12	17.23	20.60	25.09	32.96
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติบ่อย ๆ ตามความสนใจเพื่อเป็นวิชาความรู้ในอนาคต	2.25	10.49	28.24	21.72	36.70
มีการบันทึกผลการปฏิบัติทุกครั้ง	3.00	10.11	22.85	36.33	27.72
มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้สอนเสมอ	4.87	16.48	25.09	35.21	18.35
ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษา นอกสถานที่	2.25	9.74	30.34	23.22	34.46

จากตารางที่ 13 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ว่านักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง มีการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติบ่อย ๆ ตามความสนใจเพื่อเป็นวิชาความรู้ในอนาคต ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และมีวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.69 40.07 36.70 34.46 และ 32.96 ตามลำดับ รองลงมา นักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ว่ามีการแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติทุกครั้ง มีการบันทึกผลการปฏิบัติทุกครั้ง และมีการมีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้สอนเสมอ คิดเป็นร้อยละ 37.83 36.33 และ 35.21 ตามลำดับ และนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในด้าน มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้ชัดเจน และมีการอธิบายถึงขั้นตอนก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.70 และ 38.58 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านการวัดและการประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผล	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (1 = 267)				
	1	2	3	4	5
มีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้	1.87	6.74	36.33	32.96	22.10
มีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียน	4.12	10.11	25.09	44.57	16.10
การทดสอบจะเน้นด้านของความรู้ความจำ	3.00	8.24	27.00	36.33	25.47
การทดสอบจะเน้นด้านของความเข้าใจ	4.12	6.74	29.21	23.60	36.33
การทดสอบจะเน้นด้านของการนำไปใช้	2.62	8.99	23.97	35.58	28.84
ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	3.75	2.62	20.97	28.84	43.82
มีการซักถามนักเรียนในระหว่างที่สอนเพื่อวัดความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ครูกำลังสอน	1.87	5.62	23.22	31.84	37.45
มีการมอบหมายงานและตรวจงานของนักเรียน	2.62	10.86	22.10	25.84	38.58
มีการชี้แจงข้อผิดพลาดของงานของนักเรียนทุกครั้ง	1.12	7.12	22.85	33.33	38.58
ครูมีความยุติธรรมด้านของการวัดผลและการประเมินผล	-	5.62	23.22	40.07	31.09

จากตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ด้านการวัดผลและการประเมินผล พบว่า นักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ว่าข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน มีการมอบหมายงานและตรวจงานของนักเรียนและมีการชี้แจงข้อผิดพลาดของงานของนักเรียนทุกครั้ง มีการซักถามนักเรียนในระหว่างที่สอนเพื่อวัดความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ครูกำลังสอน และการทดสอบจะเน้นด้านของความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 43.82 38.58 38.58 37.45 และ 36.33 ตามลำดับ รองลงมามีนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ว่ามีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียน ครูมีความยุติธรรมด้านของการวัดและการประเมินผล การทดสอบจะเน้นด้านของความรู้ความจำ และการทดสอบจะเน้นด้านของการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 44.57 40.07 36.33 และ 35.58 ตามลำดับ และนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ว่ามีการวัดผลและการประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้ คิดเป็นร้อยละ 36.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเรียนระดับที่สูงขึ้น	2.25	2.62	21.35	30.71	43.07
เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในวิชาที่เกี่ยวข้อง	-	7.12	23.97	32.58	36.33
เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ	1.12	2.62	17.60	29.21	49.44
เป็นแนวทางของการเลือกอาชีพที่ตนเองถนัด	2.62	5.62	18.73	32.58	40.45
สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่นได้	-	1.50	25.09	35.21	38.20
สามารถใช้ทำงานอดิเรกได้	0.75	2.62	28.84	40.82	26.96
คัดแปลงใช้ปรับปรุงอาชีพให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ	1.87	4.12	23.60	27.72	42.70

จากตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า นักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเรียนระดับที่สูงขึ้น คัดแปลงใช้ปรับปรุงอาชีพให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ เป็นแนวทางของการเลือกอาชีพที่ตนเองถนัด และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่นได้ คิดเป็นร้อยละ 49.44 43.07 42.70 40.45 และ 38.20 ตามลำดับรองลงมา นักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ว่าสามารถใช้ทำงานอดิเรกได้ คิดเป็นร้อยละ 40.82

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนด้านความรู้ที่ควรได้รับ

ความรู้ที่ควรได้รับ	กลุ่มนักเรียนที่ให้ระดับคะแนนความคิดเห็น (N = 267)				
	1	2	3	4	5
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทางด้านการเกษตร	0.75	3.37	27.72	21.35	46.82
ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร	0.37	2.25	17.98	25.00	54.31
ความรู้เกี่ยวกับดิน	0.75	2.25	18.73	45.69	32.58
ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร	0.75	1.87	11.09	43.45	41.95
ความรู้เกี่ยวกับพืช	1.50	3.78	24.72	38.95	31.09
ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปลูกพืช	1.50	5.62	31.84	15.36	45.69
ความรู้เกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์พืช	2.25	3.00	36.33	31.09	27.34
ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาพืช	1.12	3.37	1.10	44.19	34.21
ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ย (ปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยอนินทรีย์)	2.62	5.24	16.85	32.58	42.70
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัตว์	2.62	4.87	24.72	37.83	29.96
ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ	3.00	4.50	32.58	37.08	22.85
ความรู้เกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์	3.75	5.24	15.36	63.67	11.99
ความรู้เกี่ยวกับอาหารสัตว์	3.37	4.87	42.70	21.35	27.72
ความรู้เกี่ยวกับหลักของการสุขาภิบาลสัตว์	4.87	6.00	37.83	33.71	17.60
ความรู้เกี่ยวกับการจัดการและการดูแลรักษา	1.87	5.62	25.09	31.09	36.33
ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์	3.75	13.11	31.84	29.21	22.10

จากตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านความรู้ที่ควรได้รับ พบว่า นักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้เกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์ ความรู้เกี่ยวกับดิน ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาพืช ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ความรู้เกี่ยวกับพืช ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัตว์ และความรู้เกี่ยวกับพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 63.67 45.69 44.19 43.45 38.95 37.83 และ 37.08 ตามลำดับ รองลงมามีนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้เกี่ยวกับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทางด้านการเกษตร ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปลูกพืช ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ย (ปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยอนินทรีย์) และความรู้เกี่ยวกับการจัดการและการดูแลรักษา คิดเป็นร้อยละ 54.31 46.82 45.69 42.70 และ 36.33 ตามลำดับ และนักเรียนให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้เกี่ยวกับอาหารสัตว์ ความรู้เกี่ยวกับหลักของการสุขภาพาสัตว์ และความรู้เกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์พืช คิดเป็นร้อยละ 42.70 37.83 และ 36.33 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า นักเรียนได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

1. ด้านอาจารย์ผู้สอน
  - 1.1 ควรให้ความสนใจต่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ
  - 1.2 ควรให้ความสนใจในการแนะนำความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรและให้คำปรึกษาให้นักเรียนมากขึ้น
  - 1.3 ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและควรเป็นคนที่มีความเมตตา
  - 1.4 ควรมีความเข้มงวดมาก
  - 1.5 ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาสอนและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. ด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี
  - 2.1 ควรบอกจุดประสงค์ที่จะสอนให้ชัดเจนและอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนสอน
  - 2.2 ควรอธิบายหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟังมากขึ้น
  - 2.3 ควรมีการทำเอกสารเกี่ยวกับการสอนแจกให้นักเรียน
  - 2.4 ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและเป็นเนื้อหาที่ใหม่
  - 2.5 ควรมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟัง
3. ด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ
  - 3.1 ควรอธิบายให้นักเรียนฟังก่อนปฏิบัติทุกครั้ง
  - 3.2 ควรมีการสาธิตให้นักเรียนได้ดูก่อนที่จะให้ปฏิบัติ
  - 3.3 ควรให้โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติด้วยตนเองให้มากและได้ปฏิบัติกันทุกคน
  - 3.4 ควรหาอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
  - 3.5 ควรมีการทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้นักเรียนจะได้รู้และเห็นของจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

- 4.1 ควรมีความยุติธรรมในเรื่องของการมอบหมายงานและการให้คะแนน
- 4.2 ควรมีการชี้แจงข้อผิดพลาดของนักเรียนให้นักเรียนได้รับรู้
- 4.3 ควรมีการตรวจงาน การบ้าน ของนักเรียนทุกครั้งที่นักเรียนส่ง

5. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

- 5.1 ควรมีการแนะนำให้นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์และผลของการเรียนวิชางานเกษตรให้นักเรียนได้เข้าใจมากขึ้น

6. ด้านความรู้ที่ควรได้รับ

- 6.1 ควรมีการเสริมความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การคัดเลือกพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ การดูแลรักษา และความรู้เกี่ยวกับปุ๋ย
- 6.2 ควรมีการแนะนำความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
- 6.3 ควรมีการแนะนำเอาพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจที่สามารถใช้ประกอบอาชีพในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันให้กับนักเรียนบ้าง

4.2 วิจารณ์ผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า นักเรียนมีความเห็นว่า ครูผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถในด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละมากที่สุด ซึ่งตรงกับ รมณีชัย อภาภิรม (2532 : 75 -78) ได้กล่าวว่าครูเกษตรที่ดึ้นนั้น ควรมีความรอบรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาที่สอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี พบว่า นักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาควรมีการส่งเสริมแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ คิดเป็นร้อยละมากที่สุด ซึ่งมีความใกล้เคียงกับ วีรชัย เจริญกิตติศัพท์ (2538 : 33) ได้กล่าวว่า นักเรียนมีความมั่นใจที่จะสามารถเอาความรู้วิชาเกษตรที่เรียน ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ นักเรียนมีความเห็นว่า นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละมากที่สุด ซึ่งตรงกับ มัสลิน แก้วสุวรรณ (2537 : 42) ได้กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบการบรรยายและให้ปฏิบัติจริงมากที่สุด

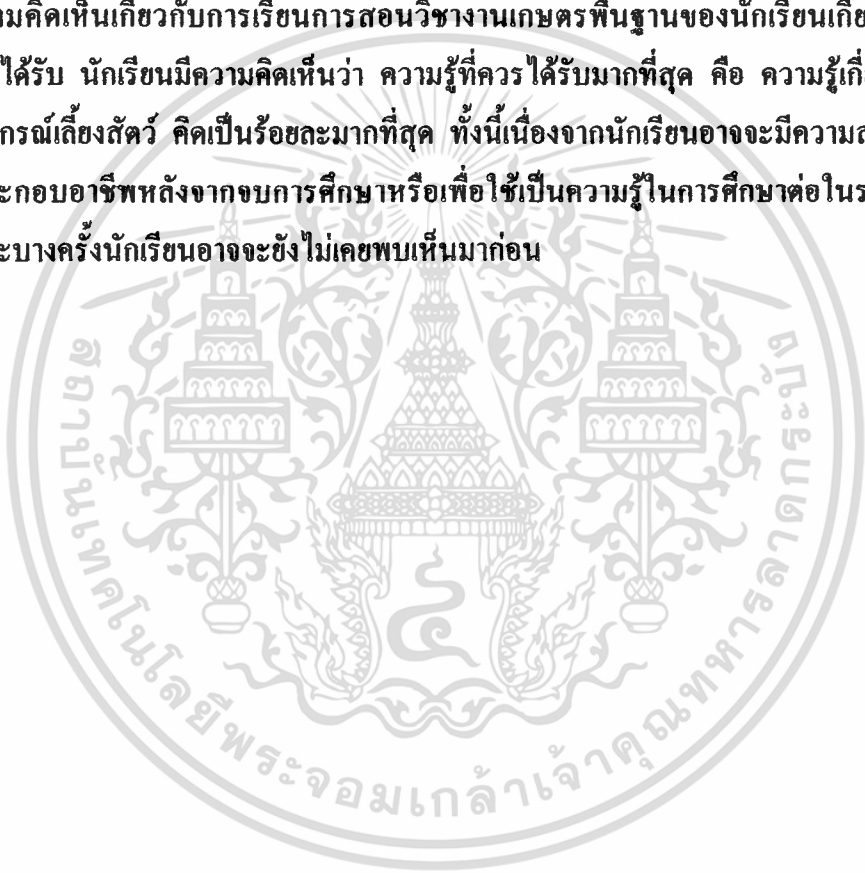
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่า มีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียน คิดเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละมากที่สุด ทั้งนี้ข้อแตกต่างนี้อาจจะเกิดจากอาจารย์ผู้สอนมีความต้องการที่จะให้นักเรียนมีความรู้ทางภาคทฤษฎีให้มากและแน่น เนื่องจากไม่มีพื้นที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีการเน้นทางด้านความรู้ ความจำเป็นพิเศษ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์นักเรียนมีความคิดเห็นว่าจะให้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละมากที่สุด ซึ่งตรงกับ วีรัช เจริญกิตติศัพท์ (2538 : 33) ได้กล่าวว่่านักเรียนมีความมั่นใจที่จะนำเอาความรู้วิชาเกษตรที่เรียนไปปฏิบัติมากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับด้านความรู้ที่ควรได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นว่่า ความรู้ที่ควรได้รับมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนและอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนอาจจะมีควมสนใจที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาหรือเพื่อใช้เป็นความรู้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป เพราะบางครั้งนักเรียนอาจจะยังไม่เคยพบเห็นมาก่อน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถาม จำนวน 267 คน เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย ส่วนใหญ่อายุ 14 – 15 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความสนใจงานเกษตรด้านพืช แหล่งความรู้ที่ได้รับคือ โรงเรียน และบิดามารดามีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน และข้อเสนอแนะของนักเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านอาจารย์ผู้สอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.19

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี นักเรียนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหามีการส่งเสริมแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.82

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.69

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านการวัดผลและการประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ควรมีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียนอยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.57

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นำไปใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.44

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนด้านความรู้ที่ควรได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.67

ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า นักเรียนได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

ข้อเสนอแนะด้านอาจารย์ผู้สอนนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรให้ความสนใจต่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ความสนใจในการแนะนำความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรและให้คำปรึกษาให้นักเรียนมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและควรเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความขี้มวดมาก ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาสอนและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎีนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรบอกจุดประสงค์ที่จะสอนให้ชัดเจนและอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนสอน ควรอธิบายหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟังมากขึ้น ควรมีการทำเอกสารเกี่ยวกับการสอนแจกให้นักเรียน ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและเป็นเนื้อหาที่ใหม่ ควรมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อที่สำคัญ ๆ ให้นักเรียนได้ฟัง

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัตินักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรอธิบายให้นักเรียนฟังก่อนปฏิบัติทุกครั้ง ควรมีการสาธิตให้นักเรียนได้ดูก่อนที่จะให้ปฏิบัติ ควรให้โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติด้วยตนเองให้มากและได้ปฏิบัติกันทุกคน ควรหาอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ควรมีการทำทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้นักเรียนจะได้รู้และเห็นของจริง

ข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรมีความยุติธรรมในเรื่องของการมอบหมายงานและการให้คะแนน ควรมีการชี้แจงข้อผิดพลาดของนักเรียนให้นักเรียนได้รับรู้ ควรมีการตรวจงาน การบ้าน ของนักเรียนทุกครั้งที่นักเรียนส่ง ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ควรมีการแนะนำให้นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์และผลของการเรียนวิชางานเกษตรให้นักเรียนได้เข้าใจมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะด้านความรู้ที่ควรได้รับนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า

ควรมีการเสริมความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การคัดเลือกพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ การดูแลรักษา และความรู้เกี่ยวกับปืษ ควรมีการแนะนำความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ควรมีการแนะนำเอาพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจที่สามารถใช้ประกอบอาชีพในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันให้กับนักเรียนบ้าง

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีการศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนในวิชางานเกษตรด้านต่าง ๆ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 54.30 มีความสนใจงานเกษตรด้านพืช แต่ตรงกันข้ามเมื่อศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ควรได้รับแล้ว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ความรู้ที่ควรได้รับคือ ความรู้เกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.67 แสดงให้เห็นว่าใน ขณะเรียนครูผู้สอนอาจจะเน้นเฉพาะทางด้านพืชมากทำให้นักเรียนมีความสนใจทางด้านพืช เมื่อมาถามถึงทางด้านสัตว์ จึงทำให้นักเรียนมีความอยากรู้เกี่ยวกับทางด้านสัตว์มากขึ้นฉะนั้นถ้าเป็นไปได้อาจารย์ผู้สอนควรจะเน้นทางด้านพืช สัตว์ไปพร้อม ๆ กันไม่ควรจะเน้นเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขามากจนเกินไป

2. การทำปัญหาพิเศษกับการฝึกสอน ควรจะแยกทำ ไม่ควรจะให้ทำไปพร้อมกับการฝึกสอนเพราะจะทำให้ในขณะที่สอนนั้นสอนได้ไม่เต็มที่และผู้ฝึกสอนไกล ๆ จะลำบากในระหว่างที่สอนกับการเดินทางกลับมาเข้าปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และที่สำคัญทำให้นักศึกษาฝึกสอนมีความกังวลทำให้การสอนเป็นไปได้ไม่เต็มที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานกับโรงเรียนแห่งอื่น ๆ เพื่อที่ได้ทราบผลการวิจัย ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรกับนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อจะได้นำเอาความแตกต่างที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- โกสินทร์ รังสยามพันธ์. 2530. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์การศาสนา. 110 น.
- จิราพร คำบัว. 2527. สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาคุรุศาสตร์เกษตร คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 27 น.
- เจลีชว นุริภักดี และคณะ. 2525. ลักษณะครูที่ดี. กรุงเทพมหานคร. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู. 176 น.
- ฉัตรชัย ธนะสมบัติ. 2535. คุณลักษณะครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาคุรุศาสตร์เกษตร คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 48 น.
- ธนู แสงศักดิ์. 2520. บทความอาชีวศึกษา, นครหลวงกรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์วิทยากร.
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. 2525. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, เขตการศึกษา 9, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร. 225 น.
- ทิพย์วรรณ. “สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก เรื่องเกษตรกรรม คือ กุมิคุ้มกันวิกฤติเศรษฐกิจ” ทีพีอี, 10, 99 (มกราคม – กุมภาพันธ์, 2541) : น. 30
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. หลักอาชีวศึกษาเกษตร 1 งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร, ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา 5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม, กระทรวงศึกษาธิการ, กรมอาชีวศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. 206 น.
- บุญธรรม จิตอนันต์. 2527. หลักอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 129 น.

- ประคอง วรรณสุด. 2528. สถิติประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 340 น.
- _____. 2532. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 340 น.
- มัสลิน แก้วสุวรรณ 2537. การสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 47 น.
- รมณี อากาศิรม. 2532. วิธีสอนวิชางานเกษตร. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 210 น.
- _____. 2535. วิธีสอนวิชางานเกษตร. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 215 น.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2526. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 187 น.
- _____. 2529. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 128 น.
- วิเชียร ชัยโฮ. 2530. การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ศึกษาจากโรงเรียนกุ่มกาวปี จังหวัดอุดรธานี. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 52 น.
- วิทยากร เชิงกุล. 2540. IMF นักรบหรือคนมาป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : เอ. เอ็น. การพิมพ์, 129 น.
- วีรชัย เจริญกิตติศัพท์. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมืองปราณบุรี ประจวบคีรีขันธ์. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 45 น.
- ศุภนิษฐ์ วัฒนาชาติ. 2520. พื้นฐานการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์. 134 น.

- ศึกษาศาสตร์, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2533. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 266 น.
- ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย, 2540. โรงเรียน. สารสนเทศ. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,
44 น.
- ศักดิ์พงษ์ หอมหวล. 2529. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรในระดับประถมศึกษา
ศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ปัญหา
พิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
กรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง น.45
- สาโรจน์ แผงยัง. 2532. เทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอน. ม.ป.ท. 125 น.
- สุภาพ มณีรัตน์. 2525. ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน วิชาเกษตรกรรมของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเขื่อนมอญอนุสรณ์. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรม
กรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 49 น.
- สุมิตร คุณากร. 2530. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์. 271 น.
- สุมาลี กุลประดิษฐ์. 2524. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรกรรมระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ เขต
การศึกษา 7 วิทยานิพนธ์ปริญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
198 น.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2073

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ มิถุนายน 25๕1

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางาน
เกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี"

ด้วย นายจิรยุทธ แซ่มา นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชา
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์
จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี" ในการนี้ทางนักศึกษาผู้วิจัย
มีความประสงค์ให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหา
พิเศษต่อไป

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็น
จากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกียรติคุณหรือบุคคลใดๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายदनัย ดิษยบุตร)

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 3266052-101 ต่อ 2659

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 326-8506
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย นนทบุรี

ชื่อผู้วิจัย

นายจิรยุทธ แซ่ม้า

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางาน
เกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย

2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้น
ฐานและข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย

3. ขอความกรุณาอ่านคำชี้แจงและรายละเอียดให้เข้าใจแล้วตอบคำถามในแบบสอบถามให้
ได้ใจความสมบูรณ์เพื่อที่จะนำไปประกอบการวิจัยต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลใดๆ ต่อการเรียนของนักเรียน และคำตอบของ
นักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับ

งานวิจัยในครั้งนี้จะบรรลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ต้องได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการให้คำ
ตอบลงในแบบสอบถามตรงความเป็นจริง

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นายจิรยุทธ แซ่ม้า

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษา

สงเคราะห์บางกรวย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายลงใน (✓) หรือหน้าข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา

( ) พุทธ

( ) คริสต์

( ) อิสลาม

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ภูมิลำเนาอยู่ที่

( ) กรุงเทพมหานคร

( ) นนทบุรี

( ) ต่างจังหวัด

5. ระดับการศึกษา

( ) ชั้น ม. 1

( ) ชั้น ม. 2

( ) ชั้น ม. 3

6. นักเรียนมีความสนใจงานเกษตรด้านใดมากที่สุด

( ) งานเกษตรทางด้านพืช

( ) งานเกษตรทางด้านสัตว์

( ) งานเกษตรทางด้านอุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร

( ) งานเกษตรทางด้านช่างเกษตร

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. นักเรียนได้รับความรู้จากแหล่งใดมากที่สุด

- ( ) จากโรงเรียน
- ( ) จากหนังสือคู่มือ วารสาร เอกสาร ฯลฯ
- ( ) จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวเอง
- ( ) จากบิดามารดา
- ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

8. อาชีพของบิดา

- ( ) รับราชการ
- ( ) รัฐวิสาหกิจ
- ( ) รับจ้าง
- ( ) เกษตรกรรม
- ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

9. อาชีพมารดา

- ( ) รับราชการ
- ( ) รัฐวิสาหกิจ
- ( ) รับจ้าง
- ( ) เกษตรกรรม
- ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย

คำชี้แจง

ก. โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้เพียงช่องเดียว

ข. ระดับคะแนนของความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่น้อยที่สุด

คะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่น้อย

คะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ปานกลาง

คะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มาก

คะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ผู้สอน					
1 มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตร					
2 มีประสบการณ์ในด้านการเกษตร					
3 มีความตรงต่อเวลาในการสอน					
4 มีความรับผิดชอบในเรื่องการสอน					
5 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
6 มีการแต่งกายที่เหมาะสม					
7 มีการใช้ภาษา น้ำเสียง และคำพูดที่ชัดเจนเหมาะสม					
8 มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม					
9 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา					
10 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น					
11 มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
12 มีการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
13 มีเทคนิควิธีการสอนที่ดีเข้าใจทำให้นักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
14 มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

1.....

2.....

3.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2. เนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี					
1 มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้อย่างชัดเจน					
2 มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้เหมาะสมและชวนให้น่าติดตามเรียน					
3 ใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง					
4 มีการแจกเอกสารประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง					
5 มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้เหมาะสม					
6 มีการใช้สื่อประกอบการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
7 มีวิธีการสอนโดยการบรรยายอย่างเคี้ยว					
8 มีการส่งเสริมแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของวิชางาน เกษตรพื้นฐานว่าจะสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับงานต่างๆ ได้					
9 มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่สำคัญ					
10 มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่					
11 มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้สอนเสมอ					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎี

1.....

2.....

3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
3. เนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ					
1. มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้ชัดเจน					
2. มีการอธิบายถึงขั้นตอนก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง					
3. มีการแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติทุกครั้ง					
4. มีการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง					
5. นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงทุกครั้ง					
6. มีวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติบ่อยๆ ตามความสนใจเพื่อเป็นวิชาความรู้ในอนาคต					
8. มีการบันทึกผลการปฏิบัติทุกครั้ง					
9. มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้สอนเสมอ					
10. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนภาคปฏิบัติ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
4. การวัดผลและการประเมินผล					
1 มีการวัดผลและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้					
2 มีการทดสอบย่อยในระหว่างที่เรียน					
3 การทดสอบจะเน้นด้านความรู้ความจำ					
4 การทดสอบจะเน้นด้านความเข้าใจ					
5 การทดสอบจะเน้นด้านของการนำไปใช้					
6 ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน					
7 มีการซักถามนักเรียนในระหว่างที่สอนเพื่อวัดความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ครูกำลังสอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
8 มีการมอบหมายงานและตรวจงานของนักเรียน					
9 มีการชี้แจงข้อผิดพลาดของงานของนักเรียนทุกครั้ง					
10 ครูมีความยุติธรรมด้านของการวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล

- 1.....
- 2.....
- 3.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
5. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์					
1. เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเรียนระดับที่สูงขึ้น					
2. เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในวิชาที่เกี่ยวข้อง					
3. เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
4. เป็นแนวทางของการเลือกอาชีพที่ตนเองถนัด					
5. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่นได้					
6. สามารถใช้ทำงานอดิเรกได้					
7. ดัดแปลงใช้ปรับปรุงอาชีพให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

- 1.....
- 2.....
- 3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
6. ความรู้ที่ควรได้รับ					
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทางด้านการเกษตร					
2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร					
3. ความรู้เกี่ยวกับดิน					
4. ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร					
5. ความรู้เกี่ยวกับพืช					
6. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปลูกพืช					
7. ความรู้เกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์พืช					
8. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาพืช					
9. ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ย (ปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยอนินทรีย์)					
10. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัตว์					
11. ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์สัตว์ต่างๆ					
12. ความรู้เกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์					
13. ความรู้เกี่ยวกับอาหารสัตว์					
14. ความรู้เกี่ยวกับหลักของการสุขาภิบาลสัตว์					
15. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการและการดูแลรักษา					
16. ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ที่ควรได้รับ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้